

**ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΙ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΠΟΥ ΥΠΗΡΕΤΟΥΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 12 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2025
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4)**

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α1

Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων:

- α. «Προσωρινή Κυβέρνησις της Κρήτης» (1905)
- β. Ορεινοί
- γ. ΟΥΛΕΝ.

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Α2

*Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας το γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πληροφορία και δίπλα του τη λέξη **Σωστό**, αν η πληροφορία είναι σωστή, ή τη λέξη **Λάθος**, αν η πληροφορία είναι λανθασμένη:*

- α. Το πιστωτικό σύστημα της χώρας κατά τα πρώτα χρόνια της ανεξαρτησίας βρισκόταν σε πρωτόγονη κατάσταση.
- β. Ένα από τα αιτήματα των αντιπολιτευτικών ομίλων που συγκροτήθηκαν στα τέλη της δεκαετίας του 1850 ήταν η ίδρυση αγροτικών τραπεζών.
- γ. Στη 16μελή Επιτροπή που ορίστηκε από την Κρητική Πολιτεία συμμετείχαν 12 μουσουλμάνοι και 4 χριστιανοί.
- δ. Ο παλαίμαχος πολιτικός Ιωάννης Σφακιανάκης σε πάνδημο συλλαλητήριο στο Ηράκλειο (21 Μαρτίου 1905) υποστήριξε τους επαναστάτες του Θερίσου.
- ε. Την αστική αποκατάσταση ανέλαβε περισσότερο η Επιτροπή Αποκαταστάσεως Προσφύγων (ΕΑΠ) και λιγότερο το κράτος.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Β1

Ποιοι παράγοντες επηρέασαν την πύκνωση του οδικού δικτύου στο τέλος του 19^{ου} αιώνα και στις αρχές του 20^{ου};

Μονάδες 13

ΘΕΜΑ Β2

Ποια ήταν η συμβολή των μικρασιατών προσφύγων του 1922 στην ανάπτυξη του πολιτισμού της χώρας;

Μονάδες 12

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Γ1

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις πληροφορίες από τα κείμενα που σας δίνονται, να αναφερθείτε στη διοίκηση της Τραπεζούντας από τον μητροπολίτη Χρύσανθο κατά την περίοδο 1916-1918.

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

[...] Ο ελληνικός ποντιακός παράγων αναγνωρίσθηκε επίσημα κατά τη διάρκεια του Α΄ Παγκοσμίου πολέμου και από την πλευρά των Τούρκων και από την πλευρά των Ρώσων, καθώς και από τις δυνάμεις της Αντάντ. Είναι αξιοσημείωτο ότι την παραμονή της ρωσικής κατοχής της Τραπεζούντας (16 Απριλίου 1916), ο Τούρκος βαλής της Τραπεζούντας Μεχμέτ Τζεμάλ Αζμή μπέη και ο αντιπρόσωπος της νεοτουρκικής κυβέρνησης στη Μαύρη Θάλασσα Αλή Ρεζά μπέη παρέδωσαν τη διακυβέρνηση της περιοχής της Τραπεζούντας σε ελληνομουσουλμανικό τοπικό συμβούλιο. Στον μητροπολίτη Τραπεζούντας Χρύσανθο Φιλιππίδη εμπιστεύθηκαν πλήρεις εξουσίες, καθώς και σε μια Επιτροπή από τρεις επιφανείς Έλληνες και τους αρχηγούς της Αστυνομίας και της Χωροφυλακής. Η προσωρινή κυβέρνηση της Τραπεζούντας διατηρήθηκε για δύο χρόνια και λάμβανε όλο και περισσότερο αυτόνομο χαρακτήρα.

Αλέξης Αλεξανδρής, «Η ανάπτυξη του εθνικού πνεύματος των Ελλήνων του Πόντου, 1918-1922», στο: Θάνος Βερέμης και Οδυσσέας Δημητρακόπουλος (επιμ.), *Μελετήματα γύρω από τον Βενιζέλο και την εποχή του*, Αθήνα: Φιλιππότης, 1980, σσ. 430-431.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Τον Νοέμβριο του 1914 και τον Φεβρουάριο του 1915, ο ρωσικός στόλος βομβάρδισε την Τραπεζούντα, την οποία η Ρωσία κατέλαβε τελικά στις 18 Απριλίου 1916, στο πλαίσιο της ρωσικής εισβολής στην Τουρκία. Δύο ημέρες νωρίτερα, πριν οι τουρκικές αρχές τραπούν σε φυγή, οι Ρώσοι συγκρότησαν προσωρινή κυβέρνηση υπό τον μητροπολίτη Τραπεζούντος Χρύσανθο [...]. μάλιστα, οι Ρώσοι εμπιστεύθηκαν στον ορθόδοξο μητροπολίτη και την προστασία των μουσουλμάνων [...].

Νίκος Πετσάλης-Διομήδης, *Ο Βενιζέλος και η πρόκληση της Μεγάλης Ιδέας: γεγονότα και επανεκτιμήσεις* (επιστημονική επιμέλεια: Ιωάννης Δ. Στεφανίδης), Αθήνα: ΜΙΕΤ, 2023, σ. 119 (διασκευή).

ΘΕΜΑ Δ1

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις πληροφορίες από τα κείμενα που σας δίνονται,

- α. να αναφερθείτε στους στόχους του προγράμματος του τρικουπικού κόμματος. (μονάδες 15)
- β. Ποιες προσπάθειες έγιναν για την υλοποίηση του προγράμματος αυτού; (μονάδες 10)

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Ο Τρικούπης πίστευε ότι το κράτος χρειαζόταν πολιτική και οικονομική ανόρθωση [...]. Γι' αυτό και επεδίωξε να καταστήσει τη χώρα διεθνώς αξιόπιστη, να ενθαρρύνει το ξεκίνημα της εκβιομηχάνισης, να βελτιώσει τις επικοινωνίες, με την κατασκευή σιδηροδρόμων και τη διάνοιξη του Ισθμού της Κορίνθου, και να εκσυγχρονίσει τον στρατό και το ναυτικό.

Richard Clogg, *Συνοπτική ιστορία της Ελλάδας, 1770-2000*, Αθήνα: Κάτοπτρο, 2003, σσ. 87-88.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Οι βασικοί ιδεολογικοί άξονες του [τρικουπικού] κόμματος στηρίζονταν:

α) στην υπακοή στο σύνταγμα, στους νόμους και στην ελεύθερη βούληση του λαού, β) στον σεβασμό των κοινοβουλευτικών θεσμών, γ) στην επιδίωξη του εκσυγχρονισμού και της οικονομικής ανάπτυξης της χώρας, σε συνδυασμό με την οργάνωση και την ενίσχυση του στρατού και του στόλου και δ) στη διαφύλαξη της ειρήνης μέχρι να καταστεί η Ελλάδα ισχυρή και ικανή να διεκδικήσει οποιαδήποτε επέκταση των εδαφικών ορίων της.

Λύντια Τρίχα, «Νεωτεριστικόν Κόμμα, 1872-1898», στο: Κατερίνα Δέδε, Λεωνίδας Καλλιβερέτης, Λίνα Λούβη, Ηλίας Νικολακόπουλος και Σωτήρης Ριζάς (επιμ.), *Ιστορικό Λεξικό Ελληνικών Κοινοβουλευτικών Κομμάτων, 1844-1967*, Αθήνα: Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία, Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών / Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, 2022, σ. 330 (διασκευή).

ΚΕΙΜΕΝΟ Γ

Η κυβέρνηση προσπάθησε να εξορθολογίσει τον κρατικό μηχανισμό. Το εντυπωσιακότερο μέτρο προέβλεπε αυστηρότερη εξέταση των προσόντων των υποψήφιων για διορισμό ή προαγωγή δημοσίων υπαλλήλων και συγκεκριμένες προϋποθέσεις για τη μετάθεση και την απόλυσή τους. [...]

Η κυβέρνηση Τρικούπη χρησιμοποίησε προπάντων δύο μέσα για την πραγματοποίησή του προγράμματός της: οργανωτικές αλλαγές (συγκεκριμένα στον στρατιωτικό και τον διοικητικό τομέα) και την εξασφάλιση χρημάτων τόσο για το κράτος με την αύξηση υφιστάμενων και την εισαγωγή νέων φόρων όσο και για ιδιωτικά επενδυτικά σχέδια μέσω κινήτρων για άμεσες επενδύσεις.

Gunnar Hering, *Τα πολιτικά κόμματα στην Ελλάδα, 1821-1936*, τόμος Α', Αθήνα: ΜΙΕΤ, 2004, σ. 569.

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζομένους)

1. **Στο εξώφυλλο** να γράψετε το εξεταζόμενο μάθημα. **Στο εσώφυλλο πάνω-πάνω** να συμπληρώσετε τα ατομικά σας στοιχεία. **Στην αρχή των απαντήσεών σας** να γράψετε πάνω-πάνω την ημερομηνία και το εξεταζόμενο μάθημα. **Να μην αντιγράψετε** τα θέματα στο τετράδιο και **να μη γράψετε** πουθενά στις απαντήσεις σας το όνομά σας.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων, αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Τυχόν σημειώσεις σας πάνω στα θέματα δεν θα βαθμολογηθούν σε καμία περίπτωση.** Κατά την αποχώρησή σας, να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα **μόνο** με μπλε ή **μόνο** με μαύρο στυλό με μελάνι που δεν σβήνει.
4. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
5. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
6. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: 17:00.

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ